

Program ogólnopolskiej konferencji naukowej „Polityka germanizacyjna niemieckich władz okupacyjnych na Pomorzu Gdańskim 1939-1945”, Gdańsk 25-26 października 2022 r.

25 października 2022 r. (wtorek)

11.00 – 11.20 Uroczyste otwarcie konferencji (słowo wstępne dr hab. Grzegorz Berendt, prof. UG; dr Paweł Warot, Piotr Tarnowski)

11.20–11.50 – Referat wprowadzający dr hab. Piotr Semków, prof. AMW (Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte) Okupacja niemiecka na Pomorzu Gdańskim – specyfika, trudności i postulaty badawcze

11.50-12.00 – dyskusja

Sesja 1:

Perspektywy polityczne i prawne okupacji Pomorza

12.00-13.00 Panel I

12.00-12.20 Dr Wojciech Wichert (OBBH IPN Szczecin), Nazistowskie spory wokół polityki germanizacyjnej w Okręgu Rzeszy Gdańsk-Prusy Zachodnie

12.20-12.40 Dr Mateusz Maleszka (OBBH IPN Bydgoszcz), Teorie rasowe Hansa F. K. Günthera (1891-1968) i ich rola w polityce okupacyjnej Pomorza

12.40-13.00 Dr Tomasz Ceran (OBBH IPN Bydgoszcz), "W podwójnym cieniu?". (Nie)obecność Pomorza Gdańskiego w historiografii okupacji niemieckiej w Polsce

13.20-14.00 Panel II

13.20-13.40 Grzegorz Sieklucki (Okręgowa Izba Radców Prawnych w Warszawie), Próba ujęcia statusu jednostki na ziemiach Pomorza Gdańskiego 1939-1945 na tle stosunków polsko-niemieckich w dwudziestoleciu międzywojennym

13.40-14.00 Dr Konrad Graczyk (BBH IPN Warszawa/Uniwersytet Śląski), Sąd Specjalny w Gdańsku (Sondergericht Danzig) i jego przewodniczący

Dyskusja 14.00-14.20

Sesja 2:

Studia przypadku i biografie

15.10 – 15.50 Panel III

15.10-15.30 Dr Marcin Owskiński (Muzeum Stutthof), Lotnicze zdjęcia obozu Stutthof z czasów II wojny światowej

15.30-15.50 Dr Tomasz Gliniecki (Muzeum Stutthof), Niemiecki obóz przejściowy dla ludności cywilnej w Stutthofie w pierwszych miesiącach 1945 roku. Perspektywa wspomnieniowa

16.10 – 17.40 Panel IV

16.10-16.30 Prof. dr hab. Piotr Madajczyk (ISP PAN), Koncepcja genocydu w badaniach nad niemiecką polityką okupacyjną na Pomorzu Gdańskim

16.30-16.50 Dr hab. Grzegorz Bębniak (OBBH IPN Katowice), Nie tylko Sonderfahndungsbuch Polen. Mieszkańcy Pomorza Gdańskiego w niemieckich publikacjach gończych w początkach II wojny światowej (Online)

16.50-17.10 Dr Filip Gańczak (IPN Warszawa), Ludolf von Alvensleben nieukarany kat Pomorza i Kujaw

17.10-17.30 Dyskusja

26 października 2022 r. (środa)

Sesja 3:

Eksterminacja ludności na Pomorzu. Perspektywy

9.00-10.40 Panel V

9.00-9.20 Dr hab. Grzegorz Berendt, prof. UG (Uniwersytet Gdański/Muzeum II Wojny Światowej), Na obrzeżach zagłady. Niemiecka polityka antyżydowska w Okręgu Rzeszy Gdańsk-Prusy Zachodnie

9.20-9.40 Dr Izabela Mazanowska (OBBH IPN Bydgoszcz), Mniszek i inne miejsca straceń w powiecie świeckim jesienią 1939 r.

9.40-10.00 Tomasz Jankowski (Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku), Chojnice 1945. Jedna z ostatnich niemieckich zbrodni na Pomorzu Gdańskim

10.00-10.20 Wojciech Łukaszun (Muzeum II Wojny Światowej), Maksymilan Kuffel. Ofiara zbrodni pomorskiej 1939 r.

10.20-10.40 Dyskusja

Sesja 4:

Gospodarka okupacyjna na Pomorzu

11.00-12.30 Panel VI

11.00-11.20 Dr hab. Stanisław Meducki, prof. PŚk (Politechnika Świętokrzyska), Gospodarka Polski pod okupacją niemiecką. „Ziemie wcielone do III Rzeszy”, a Generalne Gubernatorstwo

11.20-11.40 Mateusz Kubicki (OBBH IPN Gdańsk/Uniwersytet Gdański), Niemiecka okupacyjna gospodarka na Kociewiu w latach II wojny światowej

11.40-12.00 Dr Danuta Drywa (Muzeum Stutthof), Robotnicy przymusowi z Okręgu Rzeszy Gdańsk-Prusy Zachodnie wśród więźniów AEL Stutthof kategorii „Erziehung”

Sesja 5:

Konspiracja i struktury PPP na Pomorzu

12.30 – 14.10 Panel VII

12.30-12.50 Prof. dr. hab. Andrzej Gąsiorowski (Uniwersytet Gdańsk/Muzeum Stutthof), Konspiracja pomorska z lat 1939-1945. Specyfika, zasięg i najważniejsze kierunki działalności

12.50-13.10 Dr Artur Jendrzewski (ZSO Nr 1 w Pruszczu Gdańskim), Opór mieszkańców Kociewia wobec niemieckiej polityki w latach 1939-1945 na wybranych przykładach

13.10-13.30 Dr hab. Piotr Niwiński, prof. UG (Uniwersytet Gdański/OBBH IPN Gdańsk), Akcja scaleniowa struktur konspiracyjnych na Pomorzu Gdańskim

13.30-13.50 Dr Marek Szymaniak (Muzeum II Wojny Światowej), Specyfika budowy antykomunistycznych struktur konspiracyjnych na Pomorzu Gdańskim u kresu okupacji niemieckiej

13.50-14.10 Dyskusja

Sesja 6:

Wpływ okupacji niemieckiej na powojnie Pomorza

14.30 – 15.30 Panel VIII

14.30-14.50 Prof. dr hab. Bogdan Chrzanowski (Uniwersytet Gdański/Muzeum Stutthof),
Niemiecka Lista Narodowościowa. Dramat ludności Pomorza

14.50-15.10 Dr Jan Hlebowicz (OBBH IPN Gdańsk), „Kompromitująca informacja”.
Wykorzystanie faktu obecności duchownych rzymskokatolickich na DVL w czasie II wojny
światowej w procesie tworzenia ruchu księży „patriotów” (na przykładzie województwa
gdańskiego 1945-1956)

15.10-15.30 Dyskusja i zakończenie konferencji